

อั้งทำของอั

➤ เมื่อเป็นใจทักฟ้องคดีข้อหาหรือฐานความผิดจำทำของ

สัญญาจำทำของเป็นสัญญาประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นมากต่อชีวิตประจำวัน เนื่องจากการทำกิจการบางอย่างต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงต้องมีผู้ว่าจำให้ผู้รับจำทำกิจการนั้นๆ เช่น การก่อสร้างบ้าน การว่าความ การรับตกแต่งสวน ฯลฯ

สัญญาจำทำของกฎหมายไม่ได้บังคับไว้ว่าต้องทำตามแบบแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ว่าจำกับผู้รับจำตกลงกันทำกิจการใด ก็มีผลบังคับได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 587 บัญญัติไว้ว่า “อันว่าจำทำของนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจำ ตกลงรับจะทำกิจการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ว่าจำ และผู้ว่าจำตกลงจะให้สินจำเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น”

ในคดีข้อหาหรือฐานความผิดจำทำของที่จะขึ้นสู่ศาลนั้นมาจากรื่องการผิดสัญญา ทางฝ่ายผู้รับจำจะผิดสัญญาเรื่องส่งมอบงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา คุณภาพของงานไม่ได้มาตรฐานตามที่ได้ตกลงกันไว้ งานบกพร่อง ละทิ้งการงาน เป็นต้น ส่วนฝ่ายผู้ว่าจำจะผิดสัญญาเรื่อง การผิดนัดจ่ายค่าจำ เป็นต้น

สัญญาจำทำของไม่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือต้องทำตามแบบ เป็นสัญญาที่เกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนา และสมบูรณ์โดยการแสดงเจตนาตกลงกัน กล่าวคือไม่ต้องทำตามแบบ ไม่ต้องมีพยานหลักฐานอย่างไร ก็ฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

ถึงแม้สัญญาจำทำของจะไม่มีแบบ แต่จะต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน เช่น สัญญาว่าจำให้ทำกิจการที่ผิดกฎหมาย การว่าจำดังกล่าวเป็นโมฆะ ไม่สามารถบังคับได้

1. มูลเหตุของการฟ้องร้องคดี

มูลเหตุการฟ้องร้องคดีจำทำของจะเกิดจากการผิดสัญญาจำ เช่น การผิดนัดชำระค่าจำ การส่งมอบงานไม่ตรงตามสัญญา การเลิกสัญญา เป็นต้น

2. พยานหลักฐานในการดำเนินคดี

- สัญญาจำ
- ภาพถ่ายงานที่เกิดความชำรุดบกพร่อง
- หนังสือให้ความเห็นของทางวิศวกร สถาปนิก (กรณีก่อสร้าง)
- หนังสือทวงถาม

- ไปรษณีย์ตอบรับ
- หลักฐานการชำระเงินค่าว่าจ้าง
- หลักฐานการตรวจรับงาน
- หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

3. การตั้งประเด็นที่จะฟ้อง

การตั้งประเด็นในการฟ้อง ผู้ฟ้องจะต้องตรวจสอบคดีว่า ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมีสาเหตุเกิดจากอะไร มีข้อต่อสู้ประเด็นใดบ้าง เข้าข้อกฎหมายบทใด โดยในความผิดจ้างทำของ มีประเด็นที่จะฟ้องคดีดังนี้

3.1. ความชำรุดบกพร่อง

ในขณะที่ผู้ว่าจ้างตรวจรับงานอาจไม่พบความชำรุดบกพร่องในงาน แต่มาพบความชำรุดบกพร่องภายหลัง แม้ว่าผู้ว่าจ้างจะยอมรับงานนั้นแล้วก็ตาม ผู้ว่าจ้างก็ยังมีสิทธิเรียกให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องนั้นได้ หากความชำรุดบกพร่องนั้นไม่สามารถพบได้ในขณะที่รับมอบงาน หรือเพราะผู้รับจ้างได้ปิดบังไม่ให้ผู้ว่าจ้างทราบถึงความชำรุดบกพร่องนั้น

3.2. ส่งมอบงานไม่ตรงตามสัญญา แยกได้ดังนี้

3.2.1. ส่งมอบงานล่าช้า

3.2.2. ส่งมอบงานไม่ครบถ้วน

3.2.3. ส่งมอบงานไม่ได้มาตรฐาน ไม่ตรงตามแบบ

..... ฯลฯ.....

4. กำหนดอายุความฟ้องร้องคดี

4.1. ตาม ปพพ.มาตรา 193/34 กำหนดว่าอายุความสองปีใช้บังคับกับสิทธิเรียกร้องตามสัญญาจ้างทำของด้วย อันปรากฏตามมาตราดังต่อไปนี้

มาตรา 193/34 (1) ผู้ประกอบการค้าหรืออุตสาหกรรม ผู้ประกอบหัตถกรรม ผู้ประกอบศิลปอุตสาหกรรมหรือช่างฝีมือ เรียกเอาค่าของที่ได้ส่งมอบ ค่าการงานที่ได้ทำ หรือค่าดูแลกิจการของผู้อื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป เว้นแต่เป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้นั่นเอง

(3) ผู้ขนส่งคนโดยสารหรือสิ่งของหรือผู้รับส่งข่าวสาร เรียกเอาค่าโดยสาร ค่าระวาง ค่าเช่า ค่าธรรมเนียม รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(7) บุคคลซึ่งมิได้เข้าอยู่ในประเภทที่ระบุไว้ใน (1) แต่เป็นผู้ประกอบธุรกิจในการดูแลกิจการของผู้อื่นหรือรับทำการงานต่างๆ เรียกเอาสินจ้างอันจะพึงได้รับในการนั้น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทดรองไป

(8) ลูกจ้างซึ่งรับใช้การงานส่วนบุคคล เรียกเอาค่าจ้างหรือสินจ้างอย่างอื่น รวมทั้งเงินที่ได้ ออกทศรองไป หรือนายจ้างเรียกเอาคืนซึ่งเงินเช่นว่านั้นที่ตนได้จ่ายล่วงหน้าไป

(9) ลูกจ้างไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว หรือลูกจ้างรายวัน รวมทั้งผู้ฝึกหัด งาน เรียกเอาค่าจ้างหรือสินจ้างอย่างอื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไป หรือนายจ้างเรียกเอาคืนซึ่ง เงินเช่นว่านั้นที่ตนได้จ่ายล่วงหน้าไป

(10) ครูสอนผู้ฝึกหัดงาน เรียกเอาค่าฝึกสอนและค่าใช้จ่ายอย่างอื่นตามที่ได้ตกลงกันไว้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไป

(11) เจ้าของสถานศึกษาหรือสถานพยาบาล เรียกเอาค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียม อื่นๆ หรือค่ารักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายอย่างอื่น รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไป

(12) ผู้รับคนไว้เพื่อการบำรุงเลี้ยงดูหรือฝึกสอน เรียกเอาค่าการงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ ออกทศรองไป

(13) ผู้รับเลี้ยงหรือฝึกสอนสัตว์ เรียกเอาค่าการงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไป

(14) ครูหรืออาจารย์ เรียกเอาค่าสอน

(15) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม การพยาบาล การผดุงครรภ์ ผู้ประกอบการ บำบัดโรคสัตว์ หรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่น เรียกเอาค่าการงานที่ทำรวมทั้งเงินที่ได้ออกทศ รองไป

(16) ทุนายความหรือผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายรวมทั้งพยานผู้เชี่ยวชาญเรียกเอาค่า แรงงานที่ทำให้ รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไปหรือคู่ความเรียกเอาคืนซึ่งเป็นเช่นว่านั้นที่ตนได้จ่าย ล่วงหน้าไป

(17) ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ผู้สอบบัญชี หรือผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ อื่น เรียกเอาค่าการงานที่ทำให้รวมทั้งเงินที่ได้ออกทศรองไป หรือผู้ว่าจ้างให้ประกอบการงานดัง กล่าวเรียกเอาคืนซึ่งเงินเช่นว่านั้นที่ตนได้จ่ายล่วงหน้าไป

4.2. อายุความฟ้องร้องคดีเพื่อความรับผิดชอบอันเกิดจากความชำรุดบกพร่อง

ตามมาตรา 601 บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้ฟ้องผู้รับจ้างเมื่อพ้นปีหนึ่ง นับแต่วันการชำรุด บกพร่องได้ปรากฏขึ้น”

การนับอายุความหนึ่งปี ให้นับแต่วันการชำรุดบกพร่องได้ปรากฏขึ้น กล่าวคือ ผู้ว่าจ้างจะ ต้องฟ้องคดีเพื่อความรับผิดชอบอันเกิดจากความชำรุดบกพร่องภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้ว่าจ้างได้ ตรวจสอบพบความชำรุดบกพร่องนั้น

คำพิพากษาฎีกาที่ 3497/2528 เมื่อบ้านเกิดรอยร้าวขึ้นตอนแรกที่ผนังบ้าน จำเลยมา ตรวจสอบแล้วแจ้งให้โจทก์ทราบว่ารอยร้าวเป็นธรรมดาของบ้านปลูกใหม่ จนเดือนมีนาคม 2520 บ้านโจทก์มีความชำรุดเกิดมากขึ้นผิดปกติ โจทก์เชิญวิศวกรมาตรวจดูจึงทราบว่าความชำรุดเสีย

หายเกิดขึ้นผิดปกติธรรมดาและเป็นอันตรายมาก ดังนี้ โจทก์ฟ้องทราบการชำรุดบกพร่องของบ้านเมื่อเดือนมีนาคม 2520 โจทก์นำคดีมาฟ้องวันที่ 30 ธันวาคม 2520 คดีไม่ขาดอายุความ

4.3. ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดเวลาให้คู่สัญญาจ้างทำของใช้สิทธิเรียกร้องให้ใช้บทบัญญัติทั่วไปเรื่องกำหนดอายุความคือ 10 ปี

กำหนดอายุความฟ้องคดี หากโจทก์ฟ้องเกินกว่าอายุความตามกำหนด คดีนั้นก็ขาดอายุความ แต่โจทก์สามารถยื่นฟ้องคดีที่ขาดอายุความได้ และถ้าจำเลยไม่ยกข้อต่อสู้เรื่องอายุความขึ้นต่อสู้โจทก์ ศาลก็ไม่มีอำนาจยกขึ้นกล่าวได้ ดังนั้น จำเลยจึงต้องตรวจดูให้รอบคอบว่าโจทก์นำคดีมาฟ้องขาดอายุความแล้วหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าคดีขาดอายุความแล้ว จำเลยจะต้องยกข้อต่อสู้เรื่องอายุความขึ้นต่อสู้โจทก์ เพราะศาลไม่มีอำนาจยกเรื่องอายุความขึ้นกล่าวเองได้

➤ เมื่อเป็นจำเลยต่อสู้คดีฐานความผิดจ้างทำของ

1. มูลเหตุที่อาจถูกฟ้องร้องคดี

มูลเหตุที่อาจถูกฟ้องร้องคดีจ้างทำของจะเกิดจากการผิดสัญญาจ้าง เช่น การผิดนัดชำระค่าจ้าง การส่งมอบงานไม่ตรงตามสัญญา การเลิกสัญญา เป็นต้น

2. พยานหลักฐานในการต่อสู้คดี

- หลักฐานการตรวจรับงาน
- หลักฐานการส่งมอบงาน
- หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดี

3. การตั้งประเด็นที่จะต่อสู้คดี

เมื่อได้รับคำฟ้องแล้วจะต้องพิจารณาและศึกษาคำฟ้องพร้อมเอกสารท้ายฟ้องและคำขอบังคับโดยละเอียด เพื่อกำหนดประเด็นต่อสู้คดี

การต่อสู้ประเด็นหลัก

กรณีฟ้องในประเด็นส่งมอบงานล่าช้า แต่ผู้ว่าจ้างยอมรับงานนั้น ผู้รับจ้างอาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 597 บัญญัติไว้ว่า “ถ้าผู้ว่าจ้างรับมอบการที่ทำนั้นแล้วโดยมิได้อิดเอื้อน ผู้รับจ้างก็ไม่ต้องรับผิดเพื่อการที่ส่งมอบเนิ่นช้า” เพราะการรับโดยไม่อิดเอื้อนถือว่ายอมรับโดยปริยาย ผู้ว่าจ้างจึงหมดสิทธิในการเรียกร้องต่างๆ

หรือหากความล่าช้านั้นผู้ว่าจ้างมีส่วนผิดอยู่ด้วย ผู้รับจ้างก็สามารถยกขึ้นต่อสู้ได้ เช่น ผู้ว่าจ้างตรวจรับงานช้า ไม่เป็นไปตามแผนงาน หรือผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาสัมภาระให้แก่ผู้รับจ้าง ปรากฏว่าผู้ว่าจ้างไม่จัดหาให้ทันตามกำหนดเวลา ตามมาตรา 591 บัญญัติว่า “ถ้าความชำรุดบกพร่อง

หรือความซักไซ้ในการที่ทำนั้นเกิดขึ้นเพราะสภาพแห่งสัมภาระซึ่งผู้ว่าจ้างส่งให้ก็ดี เพราะคำสั่ง
ของผู้ว่าจ้างก็ดี ท่านว่าผู้รับจ้างไม่ต้องรับผิด เว้นแต่จะารู้อยู่แล้วว่าสัมภาระนั้นไม่เหมาะ หรือว่า
คำสั่งนั้นไม่ถูกต้องและมีได้บอกกล่าวตักเตือน” ตามบทกฎหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ผู้ว่าจ้างมี
ส่วนทำให้งานล่าช้า หรือเกิดความชำรุดบกพร่อง ผู้รับจ้างจึงไม่ต้องรับผิดในเหตุดังกล่าว เว้นแต่ผู้
รับจ้างจะรู้ที่อยู่แล้วว่าสัมภาระนั้นไม่เหมาะ หรือว่าคำสั่งนั้นไม่ถูกต้องและมีได้บอกกล่าวตักเตือน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3429/2530 จำเลยผู้ว่าจ้างรับมอบงานและจ่ายค่าจ้างงานทั้งหมดให้
โจทก์ผู้รับจ้างโดยมิได้โต้แย้งคัดค้านงานที่โจทก์ทำชำรุดบกพร่องโดยชัดแจ้ง ย่อมถือว่าจำเลยรับ
มอบงานที่ทำนั้นแล้วทั้งชำรุดบกพร่องมิได้อิดเอื้อน โจทก์จึงไม่ต้องรับผิดสำหรับงานที่ชำรุดบก
พร่อง จำเลยจะกล่าวอ้างว่าต้องรับงานเพราะมีความจำเป็นไม่ได้

.....๑๑๑.....

การต่อสู้ประเด็นปัญหากว้างๆ แยกได้ดังนี้

ปัญหาข้อกฎหมาย

1. คำฟ้องโจทก์เคลือบคลุมหรือไม่
2. โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่
3. โจทก์เป็นผู้เสียหายหรือไม่
4. นิติกรรมชอบด้วยกฎหมายหรือไม่
5. ฟ้องซ้ำหรือฟ้องซ้อนหรือไม่

ปัญหาข้อเท็จจริง

1. จำเลยต้องรับผิดตามฟ้องหรือไม่เพียงไร
2. จำเลยได้ชำระหนี้แล้วหรือไม่เพียงไร
3. จำเลยผิดสัญญาหรือไม่
4. จำเลยต้องรับผิดค่าเสียหายหรือไม่เพียงไร
5. ลายมือชื่อปลอมหรือไม่

4. กำหนดอายุความ เช่นเดียวกับกรณีเป็นโจทก์ฟ้องคดี